

REMISSVAR

2019-12-04

Dnr: Fi2019/03515/S1

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

Promemorian Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Småföretagarnas Riksförbund är remissinstans på Finansdepartementets PM angående förstärkt nedsättning för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan.

När det gäller det aktuella förslaget om nedsättning av arbetsgivaravgifter vore det lockande att ha en positiv samsyn till denna nedsättning men då förslagets utformning är ogenomtänkt, presenterar förbundet här sina synpunkter på presenterad promemoria.

Regeringens insikt om betydelsen av att kontinuerlig förändring genom FoU är avgörande för landet som nation, är gott. Även insikten om att arbetsgivaravgifterna, i synnerhet den allmänna löneavgiften, är för höga i internationella jämförelser är bra. Dock leder inte detta förslag till avsedda effekter för den grupp företag där den väsentligaste delen av utveckling sker i Sverige – i de minsta företagen. Trenden att allt fler av de riktigt stora företagen flyttar sin FoU utomlands kommer att fortsätta även efter detta förslags genomförande. Regeringens argumentation om att *Syftet med att ge ett skatteincitament för FoU är i första hand att ge de mindre företagen som har störst svårigheter med att finansiera FoU* faller platt eftersom det enbart gynnar större företag. Från delbetänkandet från 2012 framgår också att förslaget bara ska kunna användas av 2 600 företag av landets över 1 miljon företag.

Förslaget är vällovligt, men blir inte särskilt tydligt i annat än att det som vanligt inte kommer att gynna de mindre företagen. Det gamla förslaget, från 2014, innefattade bl.a. regler för att inte reduktionen skulle användas för personer yngre än 26 år eftersom det på den tiden fanns en reducerad arbetsgivaravgift för just den gruppen. Denna regel finns inte längre, men i det nya förslaget har detta förbisetts genom att undvika förtydligande. Detsamma gäller att reduktionen endast gäller att forskning och utveckling får räknas om det genomförs *hos en och samma arbetsgivare*, vilket missgynnar moderna utvecklingsprojekt där flera företag samarbetar. För att klara detta kommer det att behövas olika former av fakturering mellan ingående företag och därmed skapa ytterligare administration.

Enligt förslaget till de nu gällande reglerna anges *Små och nya företag har vanligtvis mindre kvarhållna vinstmedel än större och etablerade företag*. Det ser alltså ut som det fanns en insikt i detta, vilket skulle kunnat åtgärdas genom att även mindre företag skulle ha möjlighet att "behålla" större del av sin vinst obeskattad för att kunna användas för t.ex. forskning och utveckling eller

expansion på andra vis. Förslaget med reducerade arbetsgivaravgifter angavs utgöra ett väsentligt incitament till de företag som i dag har störst svårigheter att finansiera investeringar i FoU.

Mot denna bakgrund föreslår kommittén att som arbete med FoU ska avses systematiskt arbete med att ta fram ny kunskap (forskning) eller systematiskt arbete med att använda resultatet av forskning för att utveckla nya eller väsentligt förbättrade varor, tjänster och produktionsprocesser (utveckling). Vidare föreslår kommittén att till FoU-arbete bara ska räknas arbete som är kvalificerat och som direkt utgör FoU eller ingår som en central del i sådant arbete. Denna definition ser nog så god ut, men undantagens beskrivning och vem som har tolkningsföreträde missgynnar som vanligt de mindre företagen.

Det centrala är att det genom det systematiska arbetet tillkommer ny kunskap. Det anges inte vem eller vilka som ska avgöra frågan om ny kunskap eller vilka definitioner detta ska ha. Kan det vara Skatteverkets byråkrater som ska avgöra graden av ny kunskap så blir det mycket märkligt. Det lilla företaget som ständigt utvecklas måste kunna avgöra denna fråga på ett mycket mer aktuellt vis. Vid beskrivning av vad som inte räknas in anges att arbetet avser annat än direkt arbete med forskning och utveckling och ofta inte heller uppfyller kravet på att vara tillräckligt kvalificerat. Mer otydligt än så kan det väl knappast formuleras?

Personen kan således vara anställd i såväl en liten enskild firma som ett stort aktiebolag. Ska man förstå det så att regeringens uppfattning är att företagare inte kan arbeta med FoU? Såväl genom historisk kunskap som i dagens situation gäller att de flesta betydande innovationerna har skapats av just företagare. Här måste regeringen visa en modernare attityd till företagande som motor för landet.

I det ursprungliga förslaget från 2013 anges att den föreslagna lagstiftningen följas upp och effekterna av nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med FoU utvärderas. Man glömde dock att ange hur denna utvärdering skulle ske eller av vem. Någon utvärdering inför det nya förslaget om förstärkt nedsättning går inte att spåra i förslaget. I ursprungsförslaget hänvisas bl.a. till SCB:s FoU-enkät, vilken endast går ut till företag med fler än 10 anställda, vilket ju medför att en absolut majoritet av Sveriges företag inte finns med i underlaget. Kan det vara därför som alla mindre företag förbises i förslaget?

Den enda, mycket summariska, uppföljningen är Skatteverkets uppgifter från år 2018 om att totalt 1 750 företag använt systemet med reducerade arbetsgivaravgifter (inte de 2 600 företag man beräknade 2018). Av dessa var det endast 35 företag som var så stora att deras löneunderlag för FoU var större än den befintliga avdragsrätten. Innebär det då inte att detta förslag endast är kosmetik för de allra största företagen? Varför innehåller inte förslaget i stället någon form av morot för mindre företag att öka sitt arbete med FoU?

*Att stora företag får ökade möjligheter att slippa betala allmän löneavgift är säkert bra för dem. Att företag som saknar fast driftställe i Sverige också slipper den allmänna löneavgiften skapar väl inte någon konkurrensfördel för svenska småföretag, vilka utgör en allt viktigare grupp för landets utveckling. Denna skevhet i konkurrensförhållanden mellan stora och små företag i Sverige framgår även i konsekvensbeskrivningen *nedsättningen inte leder till ökade löner utan enbart till ökade vinster i berörda företag*. Tillåt gärna oss små företag att också få gå med vinst.*

I konsekvensanalysen anges att *Beräkningarna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna*, vilket innebär att förslaget blir ännu otydligare. Motiveringen till höjningen av beloppet uppges som att *förbättra möjligheterna för företag att bedriva forskning och utveckling*, men utan att detta skulle kunna ske genom sänkta avgifter?

I konsekvensbeskrivningen anges att *Utformningen av förslaget tar delvis hänsyn till små företag*, men egentligen inte med någon precision eftersom reglernas fyrkantighet med *inom ett och samma företag och minst 15 timmar per vecka och minst ¼ av arbetstiden kvarstår*. Små företag bedriver i allmänhet kontinuerligt utvecklingsarbete eller i projektform, men sällan i särskild organisation med enstaka medarbetare som jobbar bara halvtid. Gör gärna om förslaget så att små företag faktiskt får del av detta.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och styrelseledamot Erik Sjölander varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund